

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

DLA CZĘŚCI OBRĘBU GEODEZYJNEGO RATAJE

OPRACOWANIE: MGR INŻ. IZABELA CZESZYŃSKA
MGR INŻ. ADAM SZNYDEL

DATA OPRACOWANIA: 03 CZERWIEC 2022

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. WSTĘP	3
1. Podstawa prawna	3
2. Cel i zakres opracowania	3
3. Metody pracy i materiały źródłowe	4
II. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	5
1. Położenie i charakterystyka terenu opracowania	5
2. Aktualne zagospodarowanie	6
3. Charakterystyka fizjograficzna i przyrodnicza	6
3.1. Rzeźba terenu	6
3.2. Budowa geologiczna i gleby	6
3.3. Złoża, obszary i tereny górnicze	6
3.4. Uwarunkowania wodne	6
3.5. Fauna i flora	7
3.6. Krajobraz	7
3.7. Klimat lokalny	8
3.8. Klimat akustyczny	8
3.9. Jakość powietrza	8
3.10. Ustawowe formy ochrony przyrody na obszarze objętym projektem planu	9
III. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CEL I POWIĄZANIA	10
1. Cel opracowania projektu planu	10
2. Ustalenia projektu planu	10
3. Powiązanie projektu planu z innymi dokumentami	12
4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	12
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	13
6. Ochrona środowiska w aktach prawa międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego oraz sposoby uwzględnienia tych zapisów w projekcie planu	13
IV. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA 14	
1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i podłoże	14
2. Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe	14
3. Oddziaływanie na faunę i florę i różnorodność biologiczną	15
4. Oddziaływanie na obszary chronione, w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody 16	
5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny	16
6. Oddziaływanie na krajobraz	16
7. Oddziaływanie na zasoby naturalne	17
8. Oddziaływanie dobra materialne i dziedzictwo kulturowe	17
9. Oddziaływanie na ludzi	17
10. Transgraniczne oddziaływanie	17
V. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu	17
VI. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania	18
VII. Rozwiązania alternatywne	18
VIII. Streszczenie	19

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu miejscowego wynika z art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest sporządzana obowiązkowo dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o ile projekt planu nie uzyska odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza w trakcie procedury planistycznej, wraz z projektem planu miejscowego przedkładany jest przed Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w celu uzgodnienia i uzyskania stosownej opinii.

Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa. Nadrzędnym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje, wywołanego uchwałą nr XXXIV/256/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 7 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje.

2. Cel i zakres opracowania

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb Gminy Rakoniewice dla terenu położonego w Ratajach.

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje:

- diagnozę obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
- określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- ocenę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
- przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Ponadto prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zakres opracowania obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu. W niniejszym opracowaniu, analizie i ocenie poddano projekt mpzp zawierający ustalenia realizacyjne oraz rysunek planu w skali 1:1000.

3. Metody pracy i materiały źródłowe

W celu sporządzenia rzetelnej prognozy oddziaływania na środowisko dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru.

Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska. Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano też metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

Niniejszą prognozę opracowano wykorzystując:

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- mapa topograficzna dla obszaru gminy,
- www.geoportal.gov.pl
- <http://rakoniewice.e-mapa.net/>

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,
- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995,
- Meteorologia i klimatologia dla rolników. J. Gumiński, Warszawa 1954,
- Matuszkiewicz W. 2008. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa.
- Kupidura A., Łuczewski M., Kupidura P. 2011. Wartość krajobrazu. Rozwój przestrzeni obszarów wiejskich. PWN, Warszawa.
- Sudnik-Wójcikowska B. 2011. Rośliny synantropijne. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- Olaczek R. 2008. Skarby przyrody i krajobrazu Polski. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruck, Poznań 2005,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr XXXIV/256/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 7 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice, 2020,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013, Warszawa 2007,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego– 2019 r.,
- II Polityka ekologiczna Państwa (dokument z perspektywą do 2025), Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) (Warszawa, Październik 2013 r.),
- „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”.

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Rakoniewice na lata 2016-2021.

Powyższe materiały oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski w Rakoniewicach pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ zapisu ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania.

II. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie i charakterystyka terenu opracowania

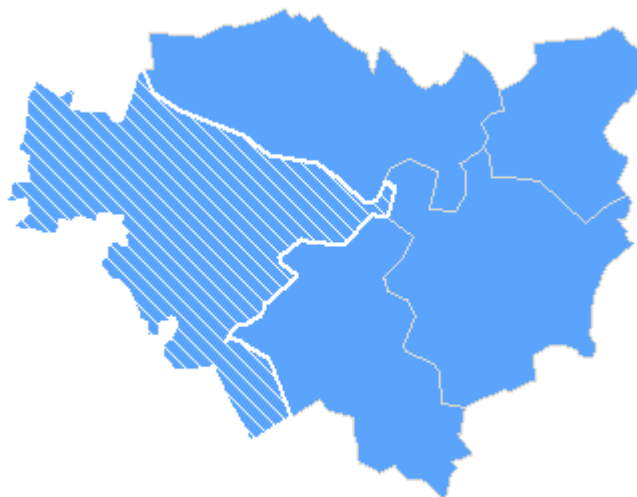
Gmina Rakoniewice położona jest na zachodzie województwa wielkopolskiego oraz w zachodniej części powiatu grodziskiego. Samo miasto Rakoniewice, będące siedzibą władz samorządowych, zlokalizowane jest w odległości ok. 60 km od Poznania. Rakoniewice, to gmina miejsko-wiejska, przez którą przebiega droga krajowa nr 32 łącząca Gubinek ze Stęszewem oraz linia kolejowa nr 357 Sulechów – Luboń k. Poznań (obecnie Wolsztyn – Luboń k. Poznań).

Opracowanie obejmuje obszar o powierzchni ponad 20 ha, głównie tereny rolnicze. Granice planu od południa wyznacza granica gminy Rakoniewice z gminą Wielichowo, obręb Gradowice – droga publiczna, w części gminna, w części powiatowa. Od zachodu teren opracowania w znacznym stopniu ograniczony jest przez tereny leśne, od północny przez gminną drogę gruntową. Natomiast pozostałe granice tworzą pola uprawne na sąsiednich nieruchomościach.

Przez teren opracowania przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN250, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obiektów terenochłonnych i obiektów liniowych związanych z zagospodarowaniem złóż gazu ziemnego Łęki, Wielichowo, Ruchocice dla terenu położonego w gminie Rakoniewice, przyjęty uchwałą nr XXXVI/372/2006 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 26 kwietnia 2006 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice wskazuje, iż przeważająca część terenu opracowania oznaczona jest symbolem R – tereny rolnicze, w tym grunty orne, tereny upraw ogrodniczych, pastwisk, łąk oraz nieużytków rolniczych. Pozostałe tereny przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem M oraz pod lasy, tereny zadrzewione, grunty leśne, oznaczone symbolem ZLN.

Rys. Położenie gminy Rakoniewice na tle powiatu Grodziskiego

Źródło: <https://wybory2010.pkw.gov.pl/maps/300000/300504.png>

2. Aktualne zagospodarowanie

Teren opracowania to obszar wiejski, rolniczy, znajdujący się na skraju wsi Rataje, z dala od zwartej zabudowanej części jednostki osadniczej. Położony jest pomiędzy gruntami leśnymi na zachodzie, a zabudowaniami produkcyjnymi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych zakładu drobiarskiego z siedzibą w Augustowie (gmina Wielichowo). Obejmuje w całości tereny rolniczo-leśne z trzema nieruchomościami mieszkalnymi. Na istniejącą zabudowę składają się budynki mieszkalne z towarzyszącą zabudową gospodarczo-garażową, o maksymalnej wysokości ok. 8,0m z dachami dwuspadowymi. Zwarta zabudowa wiejska miejscowości Rataje występuje na północ od obszaru opracowania.

3. Charakterystyka fizjograficzna i przyrodnicza

3.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, gmina Rakoniewice położona jest w zasięgu dwóch mezoregionów: Pojezierza Poznańskiego oraz w mniejszej części – Dolinie Środkowej Obry. Sam teren opracowania umiejscowiony jest w mezoregionie Pojezierze Poznańskie (315.51), który wchodzi w skład makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, podprovincji Pojezierza Południowobałtyckie. Natomiast w Pojezierzu Poznańskim ukształtował się Wał Lwówecko-Rakoniewicki (315.513) leżący pomiędzy Równiną Nowotomyską, a Równiną Opalenicką. Wzniesienie jest pozostałością po starszych zlodowaceniach, m.in. fazy leszczyńskiej zlodowacenia wiślańskiego. W wale znajdują się struktury glacictektoniczne oraz piaski eoliczne, pokryte moreną denną na której występują kemy i wydmy. Obszar charakteryzuje się dużym udziałem lasów, przy czym jeziora niemal nie występują.

Obszar opracowania jest stosunkowo płaski, pochylony w kierunku północnym, gdzie wysokość nad poziomem morza sięga ponad 102 m. Wysokość łagodnie, równomiernie maleje, w kierunku południowym, gdzie przy drodze powiatowej teren wyniesiony jest do ok. 99 m.n.p.m.

3.2. Budowa geologiczna i gleby

Według mapy hydrograficznej w granicach opracowania dominują grunty o słabej przepuszczalności (gliny i pyły) oraz średniej (piaski i skały lite silnie uszczelnione).

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną (udostępnioną przez PIG – dostęp 10.06.2022 r.) na całym obszarze opracowania występują osady lodowcowe (morenowe, glacialne) zlodowacenia Wisły.

Zgodnie z mapą zasadniczą, w granicach opracowania incydentalnie występują: w części południowej tereny mieszkaniowe B oraz użytki leśne (Ls). Jednak zdecydowanie dominują grunty rolne: przede wszystkim grunty orne klas RVI, RV, miejscowo pastwiska PsIV.

3.3. Złoża, obszary i tereny górnicze

W północno-wschodniej części obszaru objętego projektem planu miejscowego występuje obszar i teren górniczy „Ruchocice” ze złożem gazu ziemnego „Ruchocice”.

3.4. Uwarunkowania wodne

Gmina Rakoniewice położona jest w całości w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym Warty. Gmina odwadniana jest przez rzekę Obrę.

W granicach opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują żadne zbiorniki, ani ciekły wodne. Teren opracowania znajduje się również poza zasięgiem.

Południowy kraniec gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa - Berlin. Jest to zbiornik porowy, o głębokości zalegania wód od 0 m do 80 m, przy czym wartość średnia to 5 m. Niewielki fragment na północy gminy położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska. Jest to również zbiornik porowy, o głębokości zalegania wód od 15 m do 90 m, przy czym wartość średnia to 46 m. Sam teren opracowania znajduje się poza GZWP.

Wody podziemne

Wody podziemne charakteryzują się jednym okresem podnoszenia stanów i jednym niżówką. Główne zasilanie ma miejsce w okresie roztopów wiosennych, a wielkość wznoszenia się wód podziemnych zależy od ilości nagromadzenia w ziemi śniegu, od przebiegu roztopów oraz od pojemności warstwy wodonośnej. Podczas opadów występujących w okresie wegetacyjnym obserwuje się szybkie napełnianie przypowierzchniowych warstw

wodonośnych na obszarach zbudowanych z glin zwałowych. Zgodnie z mapą hydrograficzną, w granicach całego obszaru opracowania warstwa wodonośna znajduje się na poziomie od 5,0 do 10,0m p.p.t..

Zgodnie z klasyfikacją JCWPd na lata 2016 – 2021, obszar opracowania należy do JCWPd nr 59 (kod UE – PLGW600059). Stan ogólny, jak i chemiczny oraz ilościowy jednostki określono jako dobry. Głównym celem jest utrzymanie przynajmniej dobrego stanu wód oraz zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych. Przy czym ryzyko niespełnienia tychże celów środowiskowych oceniono jako niezagrożone.

Wody powierzchniowe

W granicach opracowania nie występują żadne zbiorniki, ani ciekły wodne. Teren w większości odwadniany jest przez Północny Kanał Obry, przepływający na południe od terenu opracowania. Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych, niewielki, północo-wschodni kraniec obszaru, należy do JCWP nr RW6000161878129 Kanał Grabarski. Pozostała, znacznie większa część, leży w zasięgu JCWP nr RW60000187833 Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego. Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na postawie monitoringu (udostępnioną przez GIOŚ), zarówno dla JCWP Kanał Grabarski, jak i dla JCWP Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego, stan chemiczny określono jako poniżej dobrego oraz ogólny stan wód jako zły. Natomiast potencjał ekologiczny – słaby dla Północnego Kanału Obry i umiarkowany dla Kanału Środkowego i Kanału Grabarskiego. Już w latach wcześniejszych, stan obu wymienionych JCWP określano jako zły, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych oceniano jako zagrożone.

3.5. Fauna i flora

Najcenniejsze gatunki zwierząt i roślin na terenie gminy Rakoniewice występują w zasięgu obszarów Natura 2000 Barłóżnia Wolsztyńska oraz Wielki Łęg Obrzański i objęte są należytą ochroną.

Sam obszar opracowania nie jest terenem znacząco przekształconym i zagospodarowanym przez człowieka, w dużej mierze uprawiany jest rolniczo, niemniej jednak bezpośrednie sąsiedztwo drogi powiatowej wpływa na występowanie zwierząt i roślin w tym rejonie.

Z możliwych do zaobserwowania zwierząt w granicach opracowania są: myszy polne, nornice, ryjówki, krety, jeże, zające, lisy, sarny, sroki, sikorki. Jednocześnie licznie występują owady oraz w mniejszej ilości mięczaki. Urbanizacja oraz odcięcie od większych siedlisk przez drogę powiatową, spowodowały, że na obszarze omawianego terenu egzystują przede wszystkim gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia.

Pod względem roślinności teren opracowania jest mało urozmaicony, tam, gdzie gleby nie są uszczelnione, dominuje roślinność trawiasta, a w sąsiedztwie zabudowań także roślinność synantropijna, zarówno segetalna, jak i ruderalna. Najczęściej spotykane są: pokrzywa żegawka i pospolita, ślaz zaniedbany, serdecznik pospolity oraz babka lancetowata. Cenniejsze gatunki fauny i flory możliwe są do zaobserwowania w zachodniej części terenu opracowania, t.j. przy granicy z użytkami leśnymi oraz w okolicach enklaw leśnych w granicach obszaru opracowania.

Na terenie opracowania, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie jest prowadzony monitoring siedlisk gatunków chronionych, stąd nie można stwierdzić jednoznacznie, czy gatunki te występują w granicach objętych opracowaniem. Jednocześnie podczas wizji terenowej i inwentaryzacji przyrodniczej nie stwierdzono występowania żadnego gatunku objętego ochroną.

3.6. Krajobraz

Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, przyjętą we Florencji 20.10.2000 r., a ratyfikowaną przez Polskę 27.09.2004 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98) oraz z ustawą o ochronie przyrody, ochronie podlegają także cenne walory krajobrazowe gminy Rakoniewice. Do obowiązków państw-stron EKK należą:¹

- prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;

¹ za: Symonides E. 2008. Ochrona przyrody. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

- uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

Podjęcie się oceny krajobrazu należy brać pod uwagę rozbieżność wyników oceniających. Związane jest to z różnie pojmowaną estetyką krajobrazu. Wszystkie metody sklasyfikowania danego pejzażu są integralne z subiektywną oceną. Ze względu na stopień przekształcenia krajobrazu przez ingerencję człowieka można wyróżnić podstawowe rodzaje krajobrazów:

- pierwotny, ukształtowany bez ingerencji człowieka;
- naturalny, zbudowany przez człowieka z wykorzystaniem elementów przyrodniczych;
- kulturowy, istniejący dzięki człowiekowi, ale o właściwych stosunkach przyrodniczych (miejski, parkowy);
- zdegradowany, gdy zostały zachwiane wartości przyrodnicze i estetyczne – przewaga przemysłu, krajobraz wymagający rewitalizacji;
- zdewastowany, pozbawiony całkowicie lub w dużym stopniu elementów przyrodniczych, duża dysharmonia estetyczna (Szczęsny 1982).

Obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się krajobrazem typowym dla polskich wsi. Większość terenów jest niezabudowana i cechuje się rolniczym charakterem, pojedyncze domostwa występują na południu przy drodze powiatowej. W sąsiedztwie, na zachodzie, występuje większy kompleks leśny, natomiast na wschodzie budynki zakładu drobiarskiego.

W zakresie krajobrazu kulturowego na obszarze objętym projektem planu nie występują elementy dziedzictwa kulturowego, wyróżniające się w przestrzeni. Teren nie jest objęty ochroną zabytkową. W granicach opracowania nie znajdują się żadne stanowiska archeologiczne.

3.7. Klimat lokalny

Według podziału Polski Gumińskiego, gmina Rakoniewice należy do środkowej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Obszar charakteryzuje się niskimi opadami - średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 500 - 550 mm, przy czym bogatsze w opady jest półrocze letnie (314 mm). Lipiec jest miesiącem najwilgotniejszym (74 mm), natomiast luty najsuchszym (27 mm). Średnia roczna temperatura wynosi ok. 7,8 - 7,9°C przy przeciętnej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipiec) ok. 18,3°C, a najchłodniejszego (styczeń) ok. 3,0°C. Okres wegetacyjny trwa średnio 210 - 220 dni, a okres z przymrozkami 100 -110 dni. Zaleganie pokrywy śnieżnej trwa 38 - 60 dni, choć w ciągu zimy pokrywa zanika kilkakrotnie, nie jest trwała. Przeważają wiatry zachodnie, które dominują one w okresie lata i jesieni. Zimą najczęściej występują wiatry południowo-zachodnie. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi od 2,5 do 4 m/s.

3.8. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny środowiska kształtuje na przedmiotowym terenie przede wszystkim hałas związany rolnictwem (maszyny), oraz hałas komunikacyjny, wynikający z przebiegu drogi powiatowej i gminnej. Ponadto z uwagi na sąsiedztwo zabudowy produkcyjnej w gospodarstwie rolnym, występuje także hałas związany z przemysłem.

Poziomy hałasu określone zostały dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112), t.j.: dla poziomu dziennie-wieczorno-nocnego LDWN 50–70 dB, dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN 45–65 dB; w przypadku wskaźników krótkookresowych: dla poziomu równoważnego hałasu w porze dnia LAeqD 50–68 dB, dla poziomu równoważnego hałasu w porze nocy LAeqN 45–60 dB.

Innym źródłem hałasu jest użytkowanie maszyn rolniczych podczas wykonywanych prac, w tym szczególnie prac polowych. Klimat akustyczny pogarszany jest lokalnie przede wszystkim przez takie maszyny, jak: kombajny zbożowe, ciągniki rolnicze, kosiarki rolnicze, śrutowniki, dmuchawy do zboża i inne. Wysoka emisja dźwięków ma tutaj dwojakie źródło. Po pierwsze są to maszyny o dużej mocy nominalnej. Po wtóre większościowy odsetek używanych maszyn rolniczych przez przeciętnego rolnika w Polsce jest zaawansowana wiekowo, a przez to przestarzała technologicznie i wyeksploatowana.

3.9. Jakość powietrza

Badania jakości powietrza dla gminy Rakoniewice, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadza WIOŚ w Poznaniu. Zgodnie z podziałem na strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Rakoniewice leży w strefie wielkopolskiej. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony

zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają odpowiednio poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia za rok 2020 strefa wielkopolska cechuje się dość dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań przedstawia poniższa tabela. Dla większości mierzonych substancji, wyniki były w normie - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych. Przekroczenia poziomu docelowego stwierdzono dla benzo(a)pirenu - strefę zaliczono do klasy C oraz dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy – wartości obowiązującej dla roku 2020 - strefę zaliczono do klasy C1. Przy czym odnosząc wyniki do celu długoterminowego dla ozonu, strefę zaliczono do klasy D2 (poziom został przekroczony), a w przypadku pyłu PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego I fazy, strefa uzyskała klasę A.

Rodzaj substancji badanej											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy wielkopolskiej											
A	A	A	A	C	A	C	A	A	A	A	A

Według najnowszej rocznej oceny jakości powietrza pod kątem ochrony roślin za rok 2020 strefa wielkopolska cechuje się dobrą jakością powietrza. Podsumowanie badań WIOŚ w Poznaniu przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj substancji badanej		
NO _x	SO ₂	O ₃
Symbol klasy dla poszczególnych substancji dla strefy wielkopolskiej		
A	A	A

Ogółem, dla gminy Rakoniewice głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza są instalacje energetyczne oraz ciągi komunikacyjne (zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliwa samochodowego). Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn (transport samochodowy). Pyły – emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych, a także w wyniku prac polowych na użytkach rolnych. Średnie stężenie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w okresie zimowym jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim. Ponadto w związku z inwestycjami budowlanymi (drogi, budownictwo mieszkalne) występuje trend czasowego i lokalnego podwyższenia zanieczyszczenia powietrza, głównie pyłami, związanymi ze wspomnianym procesem inwestycyjnym. Nie są to jednak zanieczyszczenia permanentne i kumulujące się w czasie, dlatego zagrożenie to należy traktować jako tymczasowe i o niewielkiej sile.

3.10. Ustawowe formy ochrony przyrody na obszarze objętym projektem planu

Spośród obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, w zasięgu gminy Rakoniewice występują:

- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Barłożnia Wolsztyńska PLH300028,
- Obszar specjalnej ochrony Natura 2000 Wielki Łęg Obrzański PLB300004,
- liczne pomniki przyrody.

Omawiany obszar położony poza zasięgiem wymienionych obszarów chronionych.

III. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CEL I POWIĄZANIA

1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z uzasadnieniem do Uchwały Nr XXXIV/256/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 7 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje, celem sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru miejscowego planu zagospodarowania jest ochrona istniejących zabudowań zagrodowych oraz ochrona gruntów rolnych w tej części obrębu Rataje. Proponowany do realizacji zakres opracowania wynika z kontynuacji zamierzeń polityki przestrzennej Gminy, wprowadzonej w uchwalonym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakoniewice z 2020 roku (uchwała nr XXII/166/2020 z dnia 17.12.2020r.). Wymaga to podjęcia prac planistycznych oraz określenia odpowiednich parametrów i zasad zagospodarowania oraz zabudowy.

Dla części terenu opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obiektów terenochłonnych i obiektów liniowych związanych z zagospodarowaniem złóż gazu ziemnego Łęki, Wielichowo, Ruchocice dla terenu położonego w gminie Rakoniewice, przyjęty uchwałą nr XXXVI/372/2006 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 26 kwietnia 2006 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice wskazuje, iż przeważająca część terenu opracowania oznaczona jest symbolem R – tereny rolnicze, w tym grunty orne, tereny upraw ogrodniczych, pastwisk, łąk oraz nieużytków rolniczych. Pozostałe tereny przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem M oraz pod lasy, tereny zadrzewione, grunty leśne, oznaczone symbolem ZLN.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy ma ustalić przeznaczenie terenów, sposób ich zagospodarowania, zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

2. Ustalenia projektu planu

Przeznaczenie terenów

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczone symbolami: **1MNW, 2MNW, 3MNW,**
- 2) tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone symbolami: **1RN, 2RN,**
- 3) teren zieleni naturalnej, oznaczony symbolem: **ZN,**
- 4) tereny lasów, oznaczone symbolami: **1L, 2L,**
- 5) teren komunikacji drogowej publicznej – drogi dojazdowej, oznaczony symbolem: **KDD,**
- 6) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony symbolem: **KR..**

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

- 1) ustala się:
 - a) lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z uwzględnieniem ograniczeń zapisanych w §17,
 - b) zakaz lokalizacji obiektów tymczasowych,
 - c) zakaz lokalizacji blaszanych budynków pomocniczych;
- 2) dopuszcza się:
 - a) dla budynków istniejących niespełniających ustaleń planu w zakresie parametrów zabudowy, zachowanie przy przebudowie i remoncie ich dotychczasowych parametrów zabudowy w zakresie wysokości, geometrii dachu budynku oraz powierzchni zabudowy i minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywności zabudowy,
 - b) dla budynków istniejących zlokalizowanych poza ustaloną na rysunku planu linią zabudowy, możliwość przebudowy, nadbudowy i remontu, z zachowaniem pozostałych ustaleń planu, a rozbudowę jedynie w granicach obszaru wyznaczonego przez linię zabudowy,

- c) lokalizację budynków pomocniczych w granicach działki na terenach MNW,
- d) lokalizację dojeżdż i dojazdów.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

- 1) ustala się:
 - a) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego;
 - b) ochronę zieleni naturalnej, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz wprowadzenie nowych nasadzeń, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - c) zakaz zanieczyszczania środowiska gruntowo – wodnego oraz destabilizacji stosunków wodnych;
 - d) nakaz wykorzystywania nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac budowlanych w obrębie działki budowlanej, lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - e) zakaz wprowadzania zmian w naturalnym ukształtowaniu terenu przekraczających wysokość 1 m, przy czym zakaz ten nie dotyczy zmian wynikających z budowy zjazdów do garaży, basenów, oczek wodnych i skalniaków ogrodowych;
 - f) w przypadku zanieczyszczenia gleby lub ziemi rekultywacja zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - g) lokalizację i sytuowanie infrastruktury technicznej zgodnie z §18 ust. 2
- 2) W zakresie ochrony akustycznej ustala się nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie przed hałasem w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenów oznaczonych symbolami MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych

Nie podjęto ustaleń.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji

- 1) drogi publiczne: KDD – klasy dojazdowej;
- 2) drogi wewnętrzne: KR;
- 3) parametry układu komunikacyjnego, zgodnie z klasyfikacją i przepisami odrębnymi;
- 4) zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w szczególności jezdni, ścieżek rowerowych, chodników w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) obsługę komunikacyjną terenu objętego planem w zakresie ruchu samochodowego z dróg publicznych i wewnętrznych znajdujących się w granicach opracowania planu lub poza jego granicami przy czym w przypadku lokalizacji inwestycji przy drogach publicznych o dwóch różnych klasach obsługę komunikacyjną należy zapewnić od strony drogi o niższej klasie;
- 6) w zakresie miejsc postojowych dla samochodów osobowych, w łącznej liczbie nie mniejszej niż 2 miejsca postojowe na każdy lokal mieszkalny w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 7) lokalizację stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 8) lokalizację miejsc postojowych, o których mowa w pkt 6 i 7 na wyznaczonych do tego celu miejscach, w tym na parkingach naziemnych, podziemnych lub w garażach.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej

- 1) ustala się:

- a) lokalizację i rozbudowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) odprowadzanie ścieków komunalnych do kanalizacji sanitarnej lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych,
 - d) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub na własny nieutwardzony teren, do dolów chłonnych oraz do zbiorników retencyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - e) pobór wody do celów bytowo – gospodarczych z sieci wodociągowej,
 - f) zaopatrzenie w wodę dla celów przeciwpożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - g) stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - h) zaopatrzenie w energię elektryczną – siecią średniego lub niskiego napięcia, odpowiednio do potrzeb lub z mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, pod warunkiem że są one zgodne z przepisami odrębnymi,
 - i) w przypadku lokalizacji wolno stojącej stacji transformatorowej minimalną powierzchnię działki budowlanej w wielkości 30 m²;
- 2) dopuszcza się możliwość realizowania elektroenergetycznych stacji transformatorowych jako wolno stojących małogabarytowych lub słupowych na każdym terenie w planie.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów. W zapisach tych określono poprzez wysokość zabudowy oraz powierzchnię zabudowy, intensywność zagospodarowania. Jednocześnie w projekcie zapisana jest minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego. Respektowanie takiego zapisu będzie warunkiem zachowania trwałości procesów biologicznych oraz powiązań przyrodniczych.

3. Powiązanie projektu planu z innymi dokumentami

Zgodnie z *Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. 2022 r. poz. 503) ustalenia planu (w części tekstowej i graficznej) nie mogą naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, dopiero po stwierdzeniu zgodności planu ze studium rada gminy uchwała plan miejscowy. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice wskazuje, iż przeważająca część terenu opracowania oznaczona jest symbolem R – tereny rolnicze, w tym grunty orne, tereny upraw ogrodniczych, pastwisk, łąk oraz nieużytków rolniczych. Pozostałe tereny przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem M oraz pod lasy, tereny zadrzewione, grunty leśne, oznaczone symbolem ZLN.

4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem tworzącym prawne warunki dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju. Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje, stanowi uaktualnienie polityki przestrzennej do zapisów nowego Studium i skonsumowanie wskazań planistycznych w nim zawartych.

W przypadku niepodjęcia realizacji założeń projektu mpzp, mogłyby wystąpić zdecydowanie negatywne skutki. Jednym z nich z pewnością może być rozwój niekontrolowanej zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, w dużym stopniu ingerującej w środowisko naturalne. Uchwalenie przedmiotowego planu miejscowego ma celu przede wszystkim ochronę gruntów rolnych i istniejących zabudowań w tej części obrębu Rataje, wraz z

pozostawieniem w możliwie najbardziej niezmiennym stopniu użytków leśnych. Tym samym realizacja ustaleń projektu mpzp nie zmieni dotychczasowego środowiska (w stosunku do stanu obecnego), a wręcz wpłynie korzystnie pod względem jego ochrony przed nadmiernym zainwestowaniem. Taki kierunek zagospodarowania dla tegoż miejsca wyznaczono w dokumencie nadrzędnym, jakim jest Studium. Nie istnieją więc przesłanki przemawiające za rezygnacją z realizacji analizowanych zapisów. Rozwiązania przyjęte w projekcie miejscowego planu gwarantują zachowanie najbardziej optymalnych warunków rozwoju, w oparciu o aktualny stan prawny. Ponadto projekt planu uwzględnia obecne przepisy, m.in. dotyczące: czystości powietrza, lokalizacji urządzeń reklamowych i wielu innych.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej, co może wiązać się z emisją hałasu oraz pyłu na tereny objęte planem. Ponadto z uwagi na sąsiedztwo pól uprawnych występuje także hałas związany z rolnictwem (maszyny). Do istniejących problemów należy również ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku użytkowania rolniczego gleb i postępującej stopniowo urbanizacji na terenach sąsiednich, również w gminie sąsiedniej.

W związku z sukcesywnym wprowadzaniem nowego zainwestowania widoczne jest zwiększenie uszczelnienia i utwardzenie gruntu. Teren objęty planem zlokalizowany jest w granicach obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. Dodatkowo jako problem związany z ochroną środowiska można wskazać brak pełnej sieci kanalizacji sanitarnej.

Jednocześnie należy podkreślić, że głównym celem planu miejscowego, jest właśnie ochrona gruntów, ponieważ to poprzez zwiększanie ilości terenów inwestycyjnych dochodzi do wzrostu emisji zanieczyszczeń.

Istotne dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego są niezakłócone powiązania pomiędzy wszystkimi elementami ekosystemów. Dlatego projekt planu zakłada pozostawienie w obecnym użytkowaniu jak największej ilości gruntów. Tereny leśne oraz grunty orne pozostaną terenami otwartymi, przez które swobodnie mogą migrować zarówno mniejsze jak i większe gatunki, tym samym migracja zwierząt dzikich nie zostanie w żaden sposób ograniczona.

6. Ochrona środowiska w aktach prawa międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego oraz sposoby uwzględnienia tych zapisów w projekcie planu

Projekt planu został opracowany zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Przede wszystkim, uwzględnionym dokumentem rangi międzynarodowej jest Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 roku, wprowadzająca odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej. Samo prowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenie niniejszej prognozy jest realizacją celów ustanowionych na szczeblach międzynarodowym.

Dokumenty, które uwzględniono, z uwagi na przynależność Polski do Unii Europejskiej to m.in.: dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985), dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992), czy dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001). W wyżej wymienionych dokumentach, celami priorytetowymi są: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

W projekcie planu uwzględniono przede wszystkim zapisy wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. Projekt planu realizuje również cel szczebla krajowego ustanowiony w Konstytucji RP. Opracowując projekt planu kierowano się bowiem zasadą zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z art. 5 Konstytucji RP „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Założenia zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projekcie planu m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie nowych obszarów biologicznie czynnych, ochronę zieleni naturalnej, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz wprowadzenie nowych

nasadzeń, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów działki budowlanej.

Jednocześnie dokumentami strategicznymi, określającymi cele i zasady trwałego rozwoju kraju dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego, a ważnymi z punktu projektu planu, są:

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju,
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,

Najważniejsze cele ww. dokumentów zostały uwzględnione w projekcie planu, t.j.:

- zachowanie zgodności charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego;
- zachowanie zgodności poziomu i intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska oraz jego odporności na degradacje;
- likwidacja zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce;
- ochrona przyrody i krajobrazu;
- uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej;
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo geologiczne i górnicze*, *Prawo łowieckie*, *ustawa o ochronie zwierząt*, *ustawa o lasach*, *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

IV. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i podłoże

Obszar objęty opracowaniem nie ma charakteru wielkoskalowego i cechuje się znikomym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni. Ponadto zakłada się, iż w obrębie terenów już zainwestowanych skutki realizacji planu będą najmniejsze. Głównym przeznaczeniem planu są tereny rolnictwa oraz zieleni naturalnej i lasów z zakazem zabudowy, nawet obiektami kubaturowymi. Ewentualny rozwój zabudowy możliwy jest w granicach już istniejących zabudowanych nieruchomości. Niewielkich zmian powierzchni ziemi można się spodziewać jedynie w strefie budowy ewentualnych nowych dojazdów i dróg. Proces inwestycyjny spowoduje uszczelnienie tych fragmentów oraz niezauważalnie wpłynie na krajobraz, poprzez rozcięcie naturalnych form geomorfologicznych w wyniku prac makro- i mikroniwelacyjnych.

Przekształcenia powierzchni ziemi w wyniku ww. inwestycji będą trwałe. Niemniej jednak, uwzględniając fakt, iż będą się one odbywać na gruntach już przekształconych przez człowieka, gdyż wszystkie funkcje terenów ustalanych w planie zgodne są ze stanem istniejącym (łącznie z terenami dróg), można uznać, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała istotnego wpływu na rzeźbę terenu i gleby. Dlatego ogólne znaczenie tej zmiany nie jest, zdaniem autorów, szczególnie duże. Zmiany te będą miały charakter lokalny i mało istotny.

2. Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe

W granicach opracowania nie występują żadne zbiorniki, ani ciekі wodne. Teren w większości odwadniany jest przez Północny Kanał Obry, przepływający na południe od terenu opracowania. Zakłada się, że planowane funkcje nie będą negatywnie oddziaływać na wody powierzchniowe znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie.

Wody opadowe i roztopowe odprowadzone zostaną do sieci kanalizacji deszczowej lub na własny nieutwardzony teren, do dołów chłonnych oraz do zbiorników retencyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie ścieków sanitarnych, przewiduje się ich odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej lub przydomowej

oczyszczalni ścieków, a do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiornikach bezodpływowych. Zaopatrzenie w wodę odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej.

Omawiany projekt planu wprowadza szereg zapisów, których realizacja będzie sprzyjać zachowaniu panujących tu dotychczas stosunków wodnych.

Ustalenie przeznaczenia terenów zgodnie ze stanem istniejącym, przede wszystkim pod tereny rolnictwa oraz zieleni naturalnej i lasy oraz sankcjonowanie istniejącej tylko zabudowy, nie będzie stanowić negatywnych oddziaływań, zarówno w odniesieniu do lokalnych zasobów wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania ewentualnej nowej zabudowy, także w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, może w sposób pośredni oddziaływać nieznacznie na kształtowanie lokalnych warunków wodnych.

Z uwagi na skalę opracowania oraz główny jego cel, jakim jest ochrona gruntów, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt planu ma wręcz pozytywny wydźwięk względem ochrony wód. W projekcie planu wprowadzono szereg zapisów minimalizujących oddziaływanie na jednolite części wód. Określono szczegółowo: sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla poszczególnych terenów, powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zasady zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej oraz odprowadzania ścieków. Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016r. przez Prezesa Rady Ministrów do celów środowiskowych wg art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej dla wód podziemnych należą:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Mając na uwadze powyższe, dla jednolitych części wód powierzchniowych – (JCW) nr RW6000161878129 Kanał Grabarski oraz nr RW60000187833 Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego, celem środowiskowym będzie uzyskanie dobrego stanu ekologicznego.

Zapisy projektu pozwolą, aby stan wód gruntowych nie uległ pogorszeniu w wyniku potencjalnych zanieczyszczeń mogących pochodzić z wprowadzanej zapisami planu funkcji terenu. Jednocześnie zapisy te pozwolą zniwelować zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego pochodzące ze źródeł rolniczych.

3. Oddziaływanie na faunę i florę i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowiła przyczyny pojawienia się znaczących niekorzystnych oddziaływań, mogących mieć istotny wpływ na kształtowanie zasobności i charakteru lokalnej flory i fauny. Głównie z tego względu, iż w większość przeznaczeń zaproponowanych w projekcie planu służy ochronie przyrody (tereny rolnicze, zieleni naturalnej, lasy) i jedynie trzy nieruchomości przeznacza się pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i niezbędną infrastrukturę, co jest jedynie sankcjonowaniem stanu istniejącego. Zapisy projektu planu w zakresie szaty roślinnej zmierzają do jej optymalnej ochrony oraz jej wzbogacenia, a także wzmocnienia naturalnych siedlisk.

Do najważniejszych ustaleń w planie w zakresie ochrony przyrody jest zapis dotyczący udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenie przeznaczonym pod zabudowę oraz zakaz zabudowy, nawet obiektami kubaturowymi na przeważającej części.

Niemniej jednak faza realizacji inwestycji liniowych i drogowych spowodować może fizyczne usuwanie roślinności w pasie technologicznym robót oraz możliwość zmiany warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie gleby.

Przeznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne w granicach istniejących już zabudowanych nieruchomości, nie powinno może spowodować negatywnych skutków. Gorsze efekty mogłyby nastąpić, bez uchwalonego planu dla omawianego terenu. Istnieje wówczas ryzyko, że nowopowstająca zabudowa może odbiegać od zakładanego całościowo rozwoju gminy, a na omawianym terenie zająć większą powierzchnię.

Mając na uwadze holistyczny kształt i skalę opracowywanego dokumentu, oddziaływanie na faunę i florę na przedmiotowym terenie będzie znikome.

4. Oddziaływanie na obszary chronione, w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Omawiany obszar położony jest poza zasięgiem obszarów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody. Mimo że na terenie gminy Rakoniewice występują dwa obszary Natura 2000 oraz pomniki przyrody, skala projektu planu miejscowego oraz niewielki zasięg oddziaływania powodują, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała negatywnego wpływu na obszary chronione.

5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie, nie wpłynie znacząco negatywnie na zmianę warunków klimatu akustycznego. Użytkowanie planowanych terenów będzie odbywało się na ogół w ramach powszechnego korzystania ze środowiska. Ponadto określony został minimalny obszar, który ma być przeznaczony na teren biologicznie czynny. Ograniczy to z jednej strony obszar przeznaczony pod inwestycje, a z drugiej zwiększy powierzchnię do bytowania dla organizmów żywych.

W zapisach projektu planu ustalono, aby zabudowę, lokalizowaną na tym terenie stanowiły budynki ogrzewane technologiami zgodnymi z przepisami odrębnymi. Uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Jednocześnie wprowadzane funkcje podlegają ochronie przed hałasem. Dlatego też w zakresie ochrony akustycznej ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. dla terenów oznaczonych symbolami MNW, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Stosunkowo niewielka skala opracowania oraz rodzaj funkcji wprowadzanej na obszar opracowania, w odniesieniu do obecnego użytkowania terenu, nie spowodują negatywnego wpływu na klimat lokalny.

6. Oddziaływanie na krajobraz

Podjęcie się oceny krajobrazu należy brać pod uwagę rozbieżność wyników oceniających. Związane jest to z różnie pojmowaną estetyką krajobrazu. Wszystkie metody sklasyfikowania danego pejzażu są integralne z subiektywną oceną. Ze względu na stopień przekształcenia krajobrazu przez ingerencję człowieka można wyróżnić podstawowe rodzaje krajobrazów:

- pierwotny, ukształtowany bez ingerencji człowieka;
- naturalny, zbudowany przez człowieka z wykorzystaniem elementów przyrodniczych;
- kulturowy, istniejący dzięki człowiekowi, ale o właściwych stosunkach przyrodniczych (miejski, parkowy);
- zdegradowany, gdy zostały zachwiane wartości przyrodnicze i estetyczne – przewaga przemysłu, krajobraz wymagający rewitalizacji;
- zdewastowany, pozbawiony całkowicie lub w dużym stopniu elementów przyrodniczych, duża dysharmonia estetyczna (Szczęsny 1982).

Obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się krajobrazem typowym dla polskich wsi. Większość terenów jest niezabudowana i cechuje się rolniczym charakterem, pojedyncze domostwa występują na południu przy drodze powiatowej. W sąsiedztwie, na zachodzie, występuje większy kompleks leśny, natomiast na wschodzie budynki zakładu drobiarskiego.

W zakresie krajobrazu kulturowego na obszarze objętym projektem planu nie występują elementy dziedzictwa kulturowego, wyróżniające się w przestrzeni. Teren nie jest objęty ochroną zabytkową. W granicach opracowania nie znajdują się żadne stanowiska archeologiczne.

Projektowane funkcje mają odzwierciedlenie w istniejącym zagospodarowaniu, a ewentualna nowa zabudowa wprowadzana będzie planowo. Wskaźniki urbanistyczne dla terenu dobrano z myślą zrównoważonego rozwoju i dobrego sąsiedztwa, tak by nowe budynki jak najbardziej wkomponowały się w istniejące zagospodarowanie.

Podsumowując, oddziaływanie przedmiotowego projektu mpzp na krajobraz gminy Rakoniewice w praktyce nie będzie występować. Jednocześnie z uwagi na powiązanie planowanych terenów z otoczeniem i dóbr racjonalnych wskaźników urbanistycznych pozwoli na zachowanie porządku i ładu przestrzennego.

7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu miejscowego obejmuje swoim zasięgiem miejsca występowania złóż gazu ziemnego, jednak przeznaczenie w całości pod tereny rolnicze, z istniejącymi jedynie terenami komunikacji, nie powinny kolidować z ewentualną eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8. Oddziaływanie dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

W granicach opracowania nie znajdują się żadne obiekty wymagające ochrony w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na inne dobra materialne występujące poza granicami opracowania.

9. Oddziaływanie na ludzi

W stosunku do oddziaływania ustaleń projektu planu na ludność (w kontekście oddziaływania na zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia) spodziewane następstwa będą neutralne, w kierunku pozytywnych. Zachowanie dotychczasowych przeznaczeń terenu, zapewni należytą ochronę środowiska, utrzyma spokojne wiejskie życie mieszkańców. Ewentualnie, w fazie realizacji terenów komunikacyjnych może dojść do wzmożonego ruchu samochodowy oraz czasowych niedogodności związanych z hałasem, czy zanieczyszczeniem powietrza.

Generalnie należy uznać, że wszelkie działania wdrażane na terenie gminy Rakoniewice, zgodnie z projektem mpzp muszą uwzględniać zapisy odpowiednich przepisów prawa uwzględniających ustalone normy, szczególnie zaś być zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Nie mniej jednak warto wskazać w tym momencie szczególnie istotne, źródła emisji hałasu oraz wibracji, mogące potencjalnie negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzkie.

Jednocześnie zapisy projektu planu odnosząc się szeroko do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do podnoszeniu komfortu życia i dbałości o środowisko.

10. Transgraniczne oddziaływanie

Z uwagi na lokalny charakter przedmiotowego dokumentu, nie przewiduje się zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Realizacja zapisów planu i jego oddziaływanie będzie się zamykać w granicach nieruchomości, objętych opracowaniem. W związku z tym realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko.

V. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu

W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie.

Projekt planu zawiera ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Zawiera on ustalenia mające na celu zminimalizowanie negatywnych oddziaływań akustycznych, również wpływu hałasu na ludzi przebywających na terenach w granicach opracowania projektu planu i poza jego zasięgiem. Projekt planu zawiera również ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Ustalenia planu w zakresie zasad adaptacji istniejącej zabudowy, jak i kształtowania nowej, mają na względzie potrzebę harmonijnego i spójnego krajobrazowo kształtowania przestrzeni. W tym celu plan określa m.in. dopuszczalną maksymalną wysokość obiektów i budynków różnego typu, kąt nachylenia połaci dachu i rodzaj ogrodzeń.

Zapisy projektu planu miejscowego zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejącej i projektowanych funkcji, plan wprowadza zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyjątkiem sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego.

Ponadto celem ograniczenia negatywnego oddziaływania na komfort życia i zdrowie ludzi zaleca się szczególnie zwrócenie uwagi na dobór gatunków roślin - powinien uwzględniać, poza techniczno-ekonomicznymi aspektami, ich szczególnie właściwości biologiczne. Preferowane powinny być gatunki wytwarzające znaczne ilości

substancji antybiotycznych, tzw. fitoncydów. Można zaliczyć do nich m.in. berberys, bez czarny, brzoza, cis, czeremcha, glóg, jałowiec, sosna, świerk i inne. Ponadto skupiny zieleni powodują jonizację powietrza. Powinno się stosować te gatunki, które wpływają korzystnie na zdrowie człowieka. Są to m.in.: brzoza, lipa, sosna, świerk. Jednocześnie zaleca się szerokie stosowanie żywopłotów wzdłuż tras komunikacyjnych. Żywopłoty charakteryzują się wysokim pochłanianiem substancji szkodliwych z powietrza. Oprócz tego skutecznie osłabiają siłę wiatru powodującego erozję gleby.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów NATURA 2000.

VI. Metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz/Wójt/Prezydent zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy w zagospodarowaniu przestrzennym.

Ocena miejscowych planów powinna być przeprowadzana przede wszystkim w kontekście rozwoju przestrzennego gminy oraz czy zrealizowano inwestycje o charakterze celu publicznego, takie jak: infrastruktura techniczna i drogowa. Takie działanie pozwoli na opracowania harmonogramu sporządzania i realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

Ponadto, w zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Rakoniewice. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wód, gleb i in.) w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, w ramach monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym projektem mpzp lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego planu.

Niemniej jednak precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń projektu planu najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku.

VII. Rozwiązania alternatywne

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje, jest procedowany przede wszystkim celem ochrony istniejących zabudowań zagrodowych oraz ochrony gruntów rolnych w tej części obrębu Rataje. Zadaniem planu jest jak najlepsze dopasowanie parametrów do ewentualnych zamierzeń inwestycyjnych, z jednoczesną dbałością o środowisko.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice wskazuje, iż przeważająca część terenu opracowania oznaczona jest symbolem R – tereny rolnicze, w tym grunty orne, tereny upraw ogrodniczych, pastwisk, łąk oraz nieużytków rolniczych. Pozostałe tereny przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem M oraz pod lasy, tereny zadrzewione, grunty leśne, oznaczone symbolem ZLN.

Nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych dla przedmiotowego projektu planu miejscowego. W przypadku nie przyjęcia opracowywanego projektu planu, teren opracowania nie pozostanie w obecnym kształcie, gdyż jedynym rozwiązaniem alternatywnym jest odstępianie od obecnej procedury i kontynuacja polityki przestrzennej na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Uchwalenie niniejszego planu ma na celu właśnie ochronę istniejącej zabudowy zagrodowej i pozostawienie terenów niezabudowanych w obecnym użytkowaniu (tereny leśne, rolnicze). Uchwalenie planu miejscowego, zgodne z obowiązującym i przede wszystkim aktualnym Studium, jest najbardziej korzystną drogą prowadzenie polityki przestrzennej na poziomie gminnym. Służy to zarówno zachowaniu i kształtowaniu ładu przestrzennego oraz przestrzeganiu zasad ochrony środowiska oraz jego obecnych standardów. Stąd zaproponowane w planie przeznaczenie terenu mające swoje odzwierciedlenie w istniejącym zagospodarowaniu, zgodne z wieloletnią polityką gminy, wydaje się być najbardziej optymalnym.

VIII. Streszczenie

Niniejsze opracowanie jest prognozą oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Rataje. Opracowanie obejmuje obszar o powierzchni ponad 20 ha, głównie tereny rolnicze. Teren opracowania to obszar wiejski, rolniczy, znajdujący się na skraju wsi Rataje, z dala od zwartej zabudowanej części jednostki osadniczej. Położony jest pomiędzy gruntami leśnymi na zachodzie, a zabudowaniami produkcyjnymi w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych zakładu drobiarskiego z siedzibą w Augustowie (gmina Wielichowo). Obejmuje w całości tereny rolniczo-leśne z trzema nieruchomościami mieszkalnymi. Na istniejącą zabudowę składają się budynki mieszkalne z towarzyszącą zabudową gospodarczo-garażową, o maksymalnej wysokości ok. 8,0m z dachami dwuspadowymi. Zwarta zabudowa wiejska miejscowości Rataje występuje na północ od obszaru opracowania.

Zgodnie z uzasadnieniem do Uchwały Nr XXXIV/256/2022 Rady Miejskiej Rakoniewic z dnia 7 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rataje, celem sporządzenia dla wyżej wymienionego obszaru miejscowego planu zagospodarowania jest ochrona istniejących zabudowań zagrodowych oraz ochrona gruntów rolnych w tej części obrębu Rataje. Proponowany do realizacji zakres opracowania wynika z kontynuacji zamierzeń polityki przestrzennej Gminy, wprowadzonej w uchwalonym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakoniewice z 2020 roku (uchwała nr XXII/166/2020 z dnia 17.12.2020r.). Wymaga to podjęcia prac planistycznych oraz określenia odpowiednich parametrów i zasad zagospodarowania oraz zabudowy.

Dla części terenu opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obiektów terenochłonnych i obiektów liniowych związanych z zagospodarowaniem złóż gazu ziemnego Łęki, Wielichowo, Ruhocice dla terenu położonego w gminie Rakoniewice, przyjęty uchwałą nr XXXVI/372/2006 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 26 kwietnia 2006 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice wskazuje, iż przeważająca część terenu opracowania oznaczona jest symbolem R – tereny rolnicze, w tym grunty orne, tereny upraw ogrodniczych, pastwisk, łąk oraz nieużytków rolniczych. Pozostałe tereny przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem M oraz pod lasy, tereny zadrzewione, grunty leśne, oznaczone symbolem ZLN.

Podstawowym celem planu jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rakoniewice.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest identyfikacja i przewidzenie możliwych wpływów na środowisko biogeofizyczne oraz na zdrowie i dobrobyt ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń planu oraz współpraca z autorem ustaleń planu w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska.

Prognoza jest zgodna z wymaganiami zawartymi w ustawie z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Zagrożenia dla środowiska objętego planem, a przede wszystkim dla realizacji jednego z podstawowych ustaleń planu, jakim jest zapewnienie warunków prawnych i przestrzennych dla realizacji programów inwestycyjnych mogą wynikać z braku kompleksowości i niepełnej jego realizacji. Jak wykazuje praktyka, najczęstszymi przyczynami braku efektów, lub nawet pogorszenia warunków życia są:

- narastająca dysproporcja między przyrostem substancji budowlanej, a poziomem wyposażenia obszaru, szczególnie w infrastrukturę komunikacyjną i kanalizacyjną,
- dowolna interpretacja ustaleń planu w polityce realizacyjnej, prowadząca nieuchronnie do narastania chaosu przestrzennego obszaru,
- brak realizacji ustaleń odnoszących się do kształtowania terenów otwartych, w szczególności terenów wód otwartych, dolin, potoków i zieleni ochronnej cieków wodnych,
- dopuszczenie do zaśmiecania terenów otwartych na skutek niekonsekwentnego i niepełnego wdrożenia systemu gospodarki odpadami.

Stąd szczególna rola samorządu lokalnego w konsekwentnej egzekucji przepisów obowiązującego prawa, w tym lokalnego, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie zaproponowane w trakcie

sporządzania planu zapisy z zakresu ochrony środowiska zostały uwzględnione. Projekt planu jest zgodny z aktualnymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

Przy pełnej realizacji ustaleń planu, która będzie jednocześnie uwzględniać warunki i zasady zagospodarowania terenu nie powinny wystąpić takie zagrożenia środowiska mające swoje źródła w obszarze opracowania, które prowadziłyby do zagrożenia zdrowia i życia ludzi.